

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6Co/9/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8321201243
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrej Radomský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:8321201243.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Andreja Radomského a sudcov JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Romana Lajoša, v sporovej veci žalobcov: 1/ A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXXX/X, XXX XX D., 2/ E. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXXX/X, XXX XX D., obaja právne zastúpený: JUDr. Valéria Brečková, advokátka, Daľkovská 470/14, 069 01 Snina, IČO: 42 327 491, proti žalovanej: F. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX/XX, XXX XX D., zastúpená A. F. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX/XX, XXX XX D., o vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Humenné sp. zn. 21C/16/2021-147 z 25.10.2023 takto

rozhodol:

I. Potvrdzuje rozsudok.

II. Žalobcom 1/ a 2/ voči žalovanej priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%, o výške ktorého rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Humenné (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že cit.: „I. Súd zrušuje podielové spoluvlastníctvo strán sporu k nehnuteľnosti zapísanej na liste vlastníctva č. 605 pre okres Snina, obec D. H., k.ú. D. H. a to parcela č. 496/5 o výmere 51 m², druh pozemku: orná pôda s tým, že súd prikazuje v celosti túto nehnuteľnosť do bezpodielového spoluvlastníctva žalobcov. II. Žalobcovia sú povinní spoločne a nerozdielne vyplatiť žalovanej náhradu za prikázanie spoluvlastníckeho podielu v sume 2,04 eur a to v lehote do 15 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku. III. Žalobcom súd priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu, pričom o výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.“

2. Súd prvej inštancie napadnuté rozhodnutie právne odôvodnil podľa § 136 ods. 1, § 141 ods. 1, § 142 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“) a § 23 ods. 1 zákona č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 180/1995 Z. z.“).

3. Konštatoval, že strany sporu sú podielovými spoluvlastníkmi pozemku registra „C“, parc. č. XXX/ X, o výmere 51 m², druh pozemku: orná pôda zapísanej na liste vlastníctva č. XXX pre okres Snina, obec D. H., katastrálne územie D. H. (ďalej len „sporný pozemok“) a to žalobcovia 1/ a 2/ v podiele X/ XX- A. k celku (na podiel spoluvlastníkov o výmere 45,90 m²), a žalovaná v podiele X/XX-XXX k celku (na podiel spoluvlastníka o výmere 5,10 m²). Žalobcovia 1/ a 2/ nadobudli predmetný spoluvlastnícky podiel v pomere X/XX-XX k celku titulom Osvedčenia o vydržaní sp. zn. N XX/XX, I. XXXX/XX, NCR1s 4269/21 z 23.02.2021 do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Žalovaná nadobudla

predmetný spoluvlastnícky podiel v pomere 1/10 k celku titulom uznesenia o dedičstve sp. zn. 6D/362/16, Dnot 56/17 z 26.07.2017. Na podklade potvrdenia realitnej kancelárie JUDr. Miloš Kunec - ESPRA GROUP, G. J. XXX/XX, XXX XX D., prevádzka Strojárska 113, Snina, IČO: 40 902 536 ustálil, že obvyklá trhovú cenu nehnuteľnosti predstavuje sumu 20,40 eur, t.j. 0,40 eur za m², že hodnota podielu žalovanej o veľkosti 1/10 k celku o výmere 5,10 m² predstavuje v súlade s uvedeným potvrdením sumu 2,04 Eur a že žalovanej bola zo strany žalobcov 1/ a 2/ z dôvodu predídania súdneho sporu a zachovania dobrých medziľudských vzťahov za prevod jej spoluvlastníckeho podielu ponúknutá suma 20,- eur. Okrem toho prihladol na nesporné tvrdenia sporových strán, že označená nehnuteľnosť bezprostredne susedí s pozemkom parc. č. XXX/X o výmere 531 m², druh pozemku: orná pôda zapísanej na liste vlastníctva č. XXX pre okres Snina, obec D. H., katastrálne územie D. H., ktorá je v bezpodielovom spoluvlastníctve žalobcov 1/ a 2/.

4. Právne konštatoval, že nikoho nemožno spravodlivo nútiť, aby zotrval v spoluvlastníckom vzťahu, a že vzhľadom k veľkosti podielov sporových strán pri svojom rozhodovaní je nutné prihliadať k účelnému využitiu veci. Na základe toho po zrušení podielového spoluvlastníctva žalobcov 1/ a 2/ a žalovanej mal za to, že označený pozemok v podielovom spoluvlastníctve je dôvodné prikázať do bezpodielového spoluvlastníctva žalobcov 1/ a 2/ za súčasného uloženia povinnosti žalobcom 1/ a 2/ vyplatiť žalovanej finančnú náhradu, ktorej výška vyplývala z potvrdenia realitnej kancelárie predloženej do súdneho spisu. Súčasne uviedol, že návrhy žalovanej na prerušenie konania z dôvodu prebiehajúcich dedičských konaní sú bezpredmetné, nakoľko skutočnosť, že žalobcovia 1/ a 2/ a žalovaná sú v podielovom spoluvlastníctve, mal súd prvej inštancie preukázanú z verejnej listiny a pokiaľ by po dedičských konaniach nastali akékoľvek zmeny, tieto sú právne riešiteľné a nemôžu byť predmetom tohto súdneho konania.

5. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 a § 262 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) tak, že úspešným žalobcom 1/ a 2/ priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu s tým, že o výške týchto trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením vydaným vyšším súdnym úradníkom po právoplatnosti rozsudku.

6. Proti tomuto rozsudku podala v celom rozsahu odvolanie žalovaná a to bez formálneho označenia odvolacích dôvodov vymenovaných v § 365 CSP. Svoje odvolanie odôvodnila tým, že na prejednanie veci neboli splnené procesné podmienky, pretože súd prvej inštancie v priebehu konania dvakrát prerušil konanie na základe návrhu žalovanej a to z dôvodov prebiehajúcich dedičských konaní ako aj z dôvodu konania o neplatnosti vydržania spoluvlastníckeho podielu žalobcov k danému pozemku. Poukázala na to, že aj keď dôvody prerušenia konania nepominuli, súd prvej inštancie v konaní pokračoval. Namietala tiež, že súd prvej inštancie žalovanej v konaní neumožnil v plnej miere využiť právo na spravodlivý proces, ďalej že konanie má inú vadu, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, a to listiny získané 25.10.2025 z OÚ Snina a 08.11.2023 z OS Humenné, ďalej že vo veci sú prípustné aj ďalšie prostriedky procesného útoku a procesnej obrany a to konanie trestné s dopadmi na toto konanie. Argumentovala, že ako chránená osoba považovala psychický nátlak zo strany žalobcov 1/ a 2/ v čase mimoriadnej situácie za neprípustný, pričom proaktívne hľadala cestu, k spravodlivému a zákonnému riešeniu. Poukázala na to, že v konaní vedenom súdom prvej inštancie pod sp. zn. 11C/39/2021 vo veci určenia neplatnosti vydržania mala zámer dokázať, že žalobcovia 1/ a 2/ nie sú zákonnými vlastníckymi spoluvlastníckeho podielu X/XX-XX k celku na predmetnom pozemku, z dôvodu ktorého sa nemôžu domáhať vysporiadania spoluvlastníckeho podielu voči nej. Ďalej poukázala na to, že v konaní vedenom súdom prvej inštancie pod sp. zn. 12C/91/2022 sa voči E. K., ktorý mal žalobcom 1/ a 2/ osvedčiť vlastníctvo podielu X/XX-XX, domáha vydania dedičstva do rúk oprávneného dediča, konanie ktoré je prerušené do právoplatného ukončenia konania o návrhu na obnovu konania 17D/367/2023, v ktorom navrhla obnovu konania dedičstva po G. K. st., a hoci súd prvej inštancie označený návrh odmietol, žalobkyňa sa voči tomuto rozhodnutiu odvolala v zákonnej lehote. Ďalej poukázal na to, že v konaní vedenom súdom prvej inštancie pod sp. zn. 10D/387/2022 prebieha dedičské konanie k novoobjavenému majetku po poručiteľovi G. K. D.; v konaní vedenom súdom prvej inštancie pod sp. zn. 10D/393/2022 prebieha dedičské konanie po F. K., H. L. k novoobjavenému majetku a v konaní vedenom súdom prvej inštancie pod sp. zn. 10D/326/2023 prebieha dedičské konanie po G. L. k novoobjavenému majetku. Namietala, že prerušenie konaní vždy navrhovala výhradne za účelom získania ďalších dôkazov a výstupov z iných konaní, nakoľko bez aktívnej právnej legitímácie je verejne prístupných len málo dôkazov. Pokiaľ súd prvej inštancie vydal napadnutý rozsudok v prospech žalobcov

1/ a 2/ na základe listu vlastníctva č. XXX, k. ú. D. H., ktorý považoval za verejnú listinu, neprihliadal práve na uvedené konania, o ktorých mal vedomosť a hlavne na konanie o samej podstate vlastníckeho práva žalobcov 1/ a 2/, ktoré žalovaná spochybňuje zo štyroch samostatných dôvodov. Nadväzne argumentovala Notárskou zápisnicou N15/2021, NZ4155/2021, NCRs/2021 spísanou 23.02.2021 G. M. N., obsahujúcou podľa nej nepravdivé písomné prehlásenie žalobcov 1/ a 2/, že k rukám notára predložili jej písomné prehlásenie o súhlase s vydržaním, z čoho odvodzovala záver, že označená notárska zápisnica ako podklad pre vydržanie a zápis vlastníckeho 1/ a 2/ je neplatná, žalobcovia 1/ a 2/ na predmetnej nehnuteľnosti nevlastnia spoluvlastnícky podiel o veľkosti X/XX-XX k celku, a teda v tomto konaní nie sú na vysporiadanie spoluvlastníckeho podielu aktívne právne legitimovaní, pričom označené konanie o neplatnosti vydržania vedené súdom prvej inštancie pod sp. zn. 11C/39/2021 nie je právoplatne ukončené. Z uvedených dôvodov žiadala odvolací súd napadnutý rozsudok zrušiť, súd prvej inštancie zaviazat' prerušiť toto konanie až právoplatného ukončenia konania vedeného pod sp. zn. 11C/39/2021, alebo tieto dve konania spojiť v záujme naplnenia zásady efektívnosti a konania bez zbytočných prieťahov.

7. K odvolaniu žalovanej sa podaním z 27.12.2023 vyjadrili žalobcovia 1/ a 2/, ktorí označili napadnutý rozsudok v celom rozsahu za správny a zákonný. Poukázali na skutkové okolnosti prípadu uvádzané už pred súdom prvej inštancie, najmä že v zime r. 2009 neformálne kúpili od p. F. O. časť jej parcely - parc. č. XXX/X, ktorá v tom čase mala výmeru 976 m², za čo bola menovanej vyplatená aj kúpna cena, pričom s ňou bolo súčasne ústne dohodnuté, že táto parcela, vtedy vo vlastníctve p. F. O., sa reálne rozdelí geometrickým plánom po tzv. „americký orech“, ktorý bude hranicou medzi ich parcelami. Preto žalobcovia svoju parcelu oplotili novým plotom presne na mieste, kde bol pôvodný plot a pokračovali v jej užívaní a matka žalobcu 2/, ktorá bola vtedy vlastníčkou vedľajšej parcely, odstránila svoj plot a spojila svoju parcelu s touto novou parcelou a takto sa sporný pozemok užíval ako záhrada na sadenie plodín. V r. 2012 začali žalobcovia riešiť aj formálnu stránku kúpy, dali si vypracovať geometrický plán, ktorý sa týkal formálneho rozdelenia parcely, pričom po zameraní vznikla parcela č. XXX/X - orná pôda o výmere 531 m², ktorá aj bola predmetom kúpy ku ktorej sa uzavrela formálna kúpna zmluva z 02.07.2012. Zároveň boli žalobcovia 1/ a 2/ zo strany geodeta upozornení, že časť parcely, ktorá je nedeliteľnou súčasťou kúpenej parcely, je nevysporiadaná, pričom sa jedná o parcelu, ktorá je predmetom tohto konania. Vtedajšími formálnymi vlastníkmi nevysporiadanej parcely a parcely, ktorá sa týka zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva, a teda parcely registra „E“ evidovanej na mape určeného operátu č. XXX/X o výmere 216 m² trvalý trávny porast (výpis z LV č. XXX k. ú. D. H. ku dňu 19. 02. 2021) boli pod B1 E. K., nar. XX.XX.XXXX (titul nadobudnutia D 168/1979 po svojom neb. otcovi) v 3/10-inách, pod B3 E. K., nar. XX.XX.XXXX (titul nadobudnutia D 752/1984 po F. K., H. L.) v podiele X/XX-XXX, P. D., H. L., nar. XX. XX. XXXX (titul daru RI124/65 vo veľkosti 1-ica), pričom ide o starú matku predávajúcej F. O. a zároveň prastarú matku žalobcu 2/ a žalovaná (titul dedenia 6D 362/16, Dnot. 56/17) v podiele X/XX-XXX, ktorá predmetnú parcelu nadobudla titulom dedenia 6D362/16, Dnot. 56/17 po svojej neb. matke P. Q., H. K., ktorá ju nadobudla spolu s E. K., titulom dedenia D752/84 po neb. F. K., H. L., každý rovnakým dielom. Ďalej uviedli, že pre účely vydania osvedčenia o vydržaní žalovaná odmietla podpísať súhlasné vyjadrenie, avšak obdobné vyjadrenie podpísal bratranec otca žalobcu 2/ p. E. K. a za formálnu vlastníčku už neb. P. D., H. L., nar. XX. XX. XXXX, naposledy bytom D. H. N. XX, ktorá je prastarou matkou žalobcu 2/ vyjadrenie dotknutého vlastníka podpísala jej vnučka p. F. O., H. D., nar. XX.XX.XXXX, ktorá predmetné nehnuteľnosti ako jeden celok aj užívala, a od ktorej žalobcovia 1/ a 2/ predmetnú parcelu predtým neformálne kúpili. Súčasne poukázali na to, že žalovaná ostala a stále je zapísaná ako vlastníčka parcely č. XXX/X - orná pôda o výmere 51 m², v katastrálnom území D. H., teraz zapísaná na liste vlastníctva číslo XXX, preto podľa nich žalovaná dospela k mylnému záveru, že súčasťou notárskej zápisnice I. XX/XX, I. XXXX/XX, NCR1s 4269/21 spísanej 23.02.2021 notárkou JUDr. Emíliou Čopíkovou by malo byť aj jej prehlásenie ako dotknutej vlastníčky, na ktorom mal neznámy páchatel' sfaľšovať jej podpis. Keďže žalovaná odmietla návrh žalobcov 1/ a 2/ na podpísanie súhlasu dotknutej vlastníčky, ako aj ich návrh na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva mimosúdnou dohodou, žalobcovia 1/ a 2/ nemali inú možnosť ako v tejto veci podať žalobu na súd. Na základe uvedeného žalobcovia 1/ a 2/ žiadali, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil a žalovanú zaviazal k náhrade trov konania, vrátane trov odvolacieho konania.

8. Žalovaná v odvolacej republike k vyjadreniu žalobcov z 10.01.2024 doplnila, že v konaní jednoznačne preukázala stav, že žalobcovia 1/ a 2/ nemohli platne nadobudnúť spoluvlastnícky podiel X/XX-XX na predmetnej nehnuteľnosti, a v ďalšom poukázala na písomné podanie doručené súdu prvej inštancie vo veci vedenej pod sp. zn. 11C/39/2021, v ktorom uvádza ďalšie dôvody, prečo nemohli žalobcovia 1/ a 2/

v tomto konaní nadobudnúť zákonne a platne spoluvlastnícky podiel X/XX-XX k celku a prečo nemôžu spravodlivo žiadať „vyvlastnenie“ podielu X/XX-XX na predmetnej nehnuteľnosti patriaceho žalovanej. K mimosúdному návrhu F. G. uvádza, že tento bol podaný osobne, v dobrej vôli, slušnou formou, bez akýchkoľvek vyhrážok a pre istotu nielen právnej zástupkyňi, ale následne aj žalovanej 2/. Oznamenie, že bez mimosúdnej dohody bude nevyhnutné využiť svoje zákonné právo odvolania, nemôže byť vydieraním. Vyjadrila presvedčenie, že historické krivdy je potrebné napraviť nielen z morálnej stránky, ale pokiaľ to zákon umožňuje aj z právnej a materiálnej, pričom využívanie neprávosti na realizáciu pochybných a ničím neodôvodnených práv je nesprávne, nemorálne a v rozpore so zákonom, za aké považuje aj konanie žalobcov 1/ a 2/ v tomto konaní.

9. Žalobcovia v písomnej duplike k replike žalovanej z 01.02.2024 nad rámec už uvedeného konštatovali, že vo veci vedenej súdom prvej inštancie pod sp. zn. 11C/39/2021 sa dňa 15.01.2024 uskutočnilo pojednávanie, na ktorom súd žalobu o vyslovenie neplatnosti osvedčenie o vydržaní podanú žalovanou zamietol a žalobcom 1/ a 2/ priznal náhradu trov konania v rozsahu 100%. Hlavným dôvodom zamietnutia žaloby bola skutočnosť, že žalobný návrh nie je dôvodný, pretože nemá oporu v právnych predpisoch, keďže ani Notársky poriadok, ani hmotné právo (Občiansky zákonník, Obchodný zákonník) nemá ustanovenia, ktoré by umožňovali dotknutej osobe domáhať sa neplatnosti osvedčenia o právne významnej skutočnosti vydaného notárom vo forme notárskej zápisnice tak, ako sa v konaní sp. zn. 11C/39/2021 domáhala p. F. G.. Nadväzne na to uviedli, že tak ako bolo konanie vedené pod sp. zn. 11C/39/2021 iniciované žalovanou nedôvodné, nedôvodné sú aj jej argumenty v tomto konaní. Nikoho totiž nemožno nútiť, aby zotrval v podielovom spoluvlastníctve, čo potvrdzuje aj odvolaním napadnutý rozsudok.

10. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie žalovanej bolo podané včas, oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie v čase jeho podania pripúšťal (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 365 CSP) a že odvolateľka obsahovo uplatnila zákonom prípustné odvolacie dôvody, preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok je potrebné potvrdiť.

11. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v takom rozsahu, v ktorom sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví aj medze, v ktorých má odvolací súd po stránke kvalitatívnej rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

12. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov uplatnených žalovanou do uplynutia lehoty pre podanie odvolania, to, či súd prvej inštancie svoje rozhodnutie riadne odôvodnil, vychádzajúc z toho, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (porovnaj Ústavný súd Slovenskej republiky II.ÚS 78/05).

13. Súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav uvedený hlavne v bode 12. odôvodnenia napadnutého rozsudku a zo zistených skutočností prijal správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil odôvodnenie rozhodnutia súdom prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje (§ 387 ods. 2 C.s.p.). Odvolacie dôvody uplatnené žalovanou v jej odvolaní z 21.10.2023, ktoré možno obsahovo podradiť predovšetkým pod odvolacie dôvody vymedzené v § 365 ods. 1 písm. a), b), d) a g) CSP sa po preskúmaní prípadu neukázali ako naplnené. Preto na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku a vo vzťahu k odvolacím námietkam žalovanej odvolací súd uvádza nasledovné.

14. V súvislosti s námietkou odvolateľky o nesplnení procesných podmienok konania pred súdom prvej inštancie odvolací súd konštatuje, že ide o jeden z odvolacích dôvodov vymedzených v § 365 ods. 1 písm. a) CSP. Teória civilného práva procesného prítom rozoznáva vecné procesné podmienky, ktorými sú v sporovom konaní žaloba a splnenie poplatkovej povinnosti, ďalej procesné podmienky na strane súdu, ktorými sú právomoc, príslušnosť a zákonné obsadenie súdu a napokon aj procesné podmienky na strane sporových strán (pozitívne procesné podmienky), ktorými sú procesná subjektivita, procesná spôsobilosť, povinné zastúpenie advokátom, spôsobilosť byť zástupcom s riadnym plnomocenstvom a tzv. negatívne procesné podmienky medzi ktoré patria prekážka začatého konania a prekážka rozsúdenej veci. Skúmanie splnenia procesných podmienok je úradnou povinnosťou súdu prvej inštancie a rovnako aj súdu odvolacieho počas celého priebehu konania pred súdmi týchto inštancií. Nedostatky niektorých procesných podmienok sú neodstrániteľné, čo znamená, že prítomnosť takéhoto nedostatku absolútne bráni súdu v konaní a rozhodnutí vo veci a jedine správne rezultuje do zastavenia konania. Nedostatky iných procesných podmienok sú odstrániteľné, a teda súd po zistení nedostatku procesnej podmienky sa pokúsi tento nedostatok odstrániť vlastným postupom alebo výzvou voči strane sporu. Vadou predpokladanou v § 365 ods. 1 písm. a) CSP tak trpí konanie pred súdom prvej inštancie v prípade, keď tento vec prejednal a rozhodol napriek nesplneniu niektorej z vyššie uvedených procesných podmienok.

15. V danom prípade odvolací súd konštatuje splnenie všetkých procesných podmienok, za ktorých bolo možné žalobu žalobcov 1/ a 2/ pred súdom prvej inštancie vecne prejednať. Neboli zistené žiadne nedostatky v procesnej subjektivite ani v procesnej spôsobilosti subjektov zúčastnených na konaní, rovnako ako ani prekážka začatého konania alebo prekážka veci rozhodnutej. K naplneniu tohto odvolacieho dôvodu zakotveného v § 365 ods. 1 písm. a) CSP nemôže dôjsť tým, že súd prvej inštancie pokračuje v súdnom konaní napriek tomu, že toto konanie predtým prerušil z dôvodu iných prebiehajúcich konaní, a to ani v prípade ak dôvody prerušenia konania nepominuli.

16. K námietke žalovanej, že bezdôvodným pokračovaním v konaní súdom prvej inštancie napriek predchádzajúcemu prerušeniu konania žalovaná nemohla v plnej miere využiť právo na spravodlivý proces, odvolací súd uvádza, že v zmysle § 365 ods. 1 písm. b) CSP, je porušenie práva na spravodlivý proces spôsobilým odvolacím dôvodom len v prípade, ak súd prvej inštancie svojím nesprávnym procesným postupom znemožní strane konania (odvolateľovi) uskutočnenie procesných práv. Medzi zložky práva na spravodlivý proces (right to fair trial) možno zaradiť predovšetkým právo na prístup k súdu, právo na súd zriadený zákonom, právo na nezávislý a nestranný súd, právo na zákonného sudcu, právo na prejednanie sporu v primeranej lehote, právo na riadne poučenie o procesných právach a povinnostiach, právo byť vypočutý, právo navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim, kontradiktórnosť konania, rovnosť zbraní, zákaz prekvapivých rozhodnutí, zákaz ľubovôle, právo na vyporiadanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami v konaní zo strany súdu, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, právo na preskúmanie rozhodnutia. Porušenie ktoréhokoľvek čiastkového práva strany sporu postupom súdu síce predstavuje pochybenie súdu, avšak o naplnenie odvolacieho dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 písm. b) CSP pôjde iba vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu, znemožňujúci realizáciu práv strany sporu, dosiahne určitú intenzitu, ktorá odôvodní záver o tom, že celé konanie sa javí ako nespravodlivé. Konkrétne pochybenie súdu preto musí byť hodnotené v kontexte celého konania.

17. Z priebehu konania pred súdom prvej inštancie vyplýva, že tento pôvodne uznesením č. k. 21C/16/2021-50 z 05.08.2021 doručeným stranám konania s odkazom na § 164 CSP prerušil súdne konanie až do právoplatného skončenia konania vedeného pred súdom prvej inštancie pod sp. zn. 11C/39/2021 z dôvodu v ňom riešiacej sa otázky vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, vo vzťahu ku ktorej bol uplatnený nárok na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, následne však dňa 24.01.2023 rozhodol o nariadení termínu pojednávania, ktorého termín opakovane odročil a realizoval až dňa 26.04.2023, na pojednávaní, ktorom opätovne vydal uznesenie o prerušení konania do právoplatného skončenia konania vedeného pred súdom prvej inštancie pod spisovou značkou 11C/39/2021 vydaného podľa § 164 CSP. Následne však súd prvej inštancie na základe návrhu žalobcov 1/ a 2/ na pokračovanie konania z 09.08.2023 v prejednaní veci pokračoval, keď 19.09.2023 nariadil termín pojednávania vo veci na 25.10.2023, na ktorý predvolal strany konania, ako aj právnu zástupkyňu žalovanej, pričom zo zápisnice o pojednávaní z 25.10.2023 vyplýva, že nariadeného pojednávania sa zúčastnili ako žalobkyňa 1/ a právna zástupkyňa žalobcov 1/ a 2/, tak aj zástupca žalovanej, ktorý krátkou cestou doložil splnomocnenie na jej zastupovanie v celom konaní. Z obsahu

spisu taktiež vyplýva, že žalovaná bola pri doručení žaloby a aj priebežne v priebehu konania súdom primerane poučená o svojich procesných právach a povinnostiach. Preto z hľadiska obsahových komponentov práva na spravodlivý proces zaručeného v prvom rade čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd odvolací súd nevidí relevantnú príčinu súvislosť medzi namietaným pokračovaním súdu prvej inštancie v tomto konaní a obsahom tohto základného práva, v spojitosti s ktorým je potrebné posudzovať prípadné naplnenie odvolacieho dôvodu vymedzeného v § 365 ods. 1 písm. b) CSP. Totiž posúdenie, či sa v inom konaní rieši alebo nerieši otázka majúca význam pre rozhodnutie patrí vec prejednávajúcemu súdu, ktorý svoju odpoveď na túto otázku môže v priebehu konania aj zmeniť. Ak teda súd prvej inštancie v priebehu konania zmenil svoj názor v tom smere, že otázka, ktorá sa rieši v súdnom konaní vedenom pod sp. zn. 11C/39/2021 nemá pre rozhodnutie súdu v tejto veci zásadný význam, rozhodnutie o ďalšom pokračovaní v konaní nemôže relevantne zasiahnuť do procesných oprávnení strán konania zaručených právom na spravodlivý proces a to ani v prípade, že v čase rozhodnutia o pokračovaní v konaní nebolo konanie, pre ktoré súd pôvodne konanie prerušil právoplatne skončené. Na tom nič nemení ani skutočnosť, že súd prvej inštancie v danej veci rozhodnutie o ďalšom pokračovaní v konaní písomne nevyhotovil a stranám nedoručil, nakoľko proti takémuto rozhodnutiu súdu majúcejmu povahu rozhodnutia o vedení konania odvolanie nie je prípustné, a jeho doručenie pre vedenie konania ani nebolo potrebné, nakoľko o pokračovaní v konaní sa strany dozvedeli doručením predvolania na nariadený termín pojednávania.

18. K odvolaciemu dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 písm. d) CSP, t. j. že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci odvolací súd uvádza, že tento dôvod dopadá na akékoľvek pochybenia v procesnom postupe súdu, ktoré nie sú subsumovateľné pod ostatné odvolacie dôvody, avšak len za predpokladu, že mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (napr. nesprávne realizovanie manudukačnej povinnosti súdu, vykonanie nezákonne získaného dôkazu, porušenie povinnosti viazanosti súdu iným rozhodnutím), pričom jej dôsledkom je vecná nesprávnosť, nie zmätočnosť súdneho rozhodnutia. Pokiaľ však žalovaná označený odvolací dôvod vidí v získaní dvoch listinných dôkazov po vykonanom pojednávaní, odvolací súd konštatuje, že samotná táto skutočnosť nenaplnia označený odvolací dôvod. Skutočnosť, že tieto dôkazy žalovaná získala až po termíne pojednávania neznamena, že ich nemohla získať pred jeho termínom. Žalovaná totiž v súvislosti s nimi neposkytla v odvolaní dostatočné argumenty a dôkazy, že môže ísť o prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany použiteľné v odvolacom konaní v zmysle § 366 CSP, predovšetkým že by ich nemohla bez svojej viny uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie do momentu vyhlásenia uznesenia o skončení dokazovania. Potom z obsahu odvolania nemožno dovodiť ani naplnenie odvolacieho dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 písm. g) CSP, t. j. že zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené.

19. Odvolateľka v obsahu odvolania tiež spochybňuje vlastnícke právo žalobcov 1/ a 2/ k spoluvlastníckemu podielu X/XX-XX na spornom pozemku a ich aktívnu vecnú legitímáciu v spore, a v podstate namieta aj nesprávnosť záveru súdu prvej inštancie o jeho prikázaní do výlučného vlastníctva žalobcov 1/ a 2/.

20. V tomto kontexte je však potrebné uviesť, že predmetom tohto konania nie je určenie vlastníckeho práva k spornému pozemku a z obsahu odvolania ako aj námietok produkovaných v konaní pred súdom prvej inštancie nemožno dovodiť, že by v inom prebiehajúcim súdnom konaní, bola otázka určenia vlastníckeho práva k spornému pozemku, resp. nárok na jeho určenie adekvátnym spôsobom uplatnené, a to ani v konaní vedenom pod sp. zn. 11C/39/2021, k čomu zaujal súd prvej inštancie vecne správny názor, že očakávaným výsledkom konania o určenie, že osvedčenie vyhlásenia o vydržaní vlastníckeho práva je neplatné a právne neúčinné nebude vyriešenie vlastníckej otázky k spornému pozemku. Preto pokiaľ súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní prejudiciálne vychádzal zo zápisu vlastníckych práv k spornému pozemku na liste vlastníctva č. XXX, vedeného pre okres Snina, obec D. H., k.ú. D. H. na osoby žalobcov 1/ a 2/ pod B1 k spoluvlastníckemu podielu X/XX-XX a na žalovanú pod B2 k podielu X/XX-XXX, pri prejednaní uplatneného nároku nepochybil tak, aby mu bolo možné vytknúť nesprávne právne posúdenie veci, či nedostatočné zistenie skutkového stavu, z ktorého napadnutý rozsudok vychádza.

21. Z povahy podielového spoluvlastníctva ako spoločenstva vlastníckych práv viacerých osôb založeného na zásade dobrovoľnosti vyplýva, že ak nedôjde medzi nimi k dohode, ktorýkoľvek zo

spoluvlastníkov môže kedykoľvek požiadať súd o zrušenie spoluvlastníctva a jeho vyporiadanie. Toto právo vyplýva zo zásady, že nikto nemôže byť spravodlivo nútený, aby zotrval v spoluvlastníckom vzťahu, ak mu to z nejakého dôvodu nevyhovuje. Ak nedôjde k dohode, zruší spoluvlastníctvo a vykoná vyporiadanie na návrh niektorého spoluvlastníka súd. Prihliadne pritom na veľkosť podielov a na účelné využitie veci. Ak nie je rozdelenie veci dobre možné, prikáže súd vec za primeranú náhradu jednému alebo viacerým spoluvlastníkom; prihliadne pritom na to, aby sa vec mohla účelne využiť a na násilné správanie podielového spoluvlastníka voči ostatným spoluvlastníkom. Ak žiadny zo spoluvlastníkov vec nechce, súd nariadi jej predaj a výťažok rozdelí podľa podielov (§ 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

22. Pre rozhodnutie o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva súdom prikázaním veci niektorému (niektorým) z podielových spoluvlastníkov za primeranú náhradu, sú v § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka zakotvené tri kritériá, a to veľkosť spoluvlastníckych podielov, účelné využitie veci a prípadné násilné správanie podielového spoluvlastníka voči ostatným spoluvlastníkom. Závery súdu o veľkosti spoluvlastníckych podielov, o tom, kto môže predmet spoluvlastníctva po jeho vyporiadaní využiť účelnejšie, prípadne o násilnom správaní podielového spoluvlastníka, sú závermi skutkovými, nie právnymi. V tomto smere prichádzajú do úvahy právne závery len vo vzťahu k hodnoteniu významu jednotlivých kritérií a ich porovnania s inými. Otázka, komu bude vec prikázaná, záleží na úvahe súdu. V konaní o návrhu na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva súd pri úvahe, komu zo spoluvlastníkov prikáže vec za primeranú náhradu, vždy komplexne posúdi celý široký súbor relevantných skutočností, ktorý nie je vyčerpaný iba hľadiskami priamo vymenovanými v tomto ustanovení zákona (porovnaj R 37/2012).

23. Z obsahu napadnutého rozsudku vyplýva, že súd prvej inštancie skúmal všetky do úvahy pripadajúce možnosti vyporiadania podielového spoluvlastníctva a vo veci správne aplikoval § 142 ods. 1 OZ ako aj § 23 ods. 1 zákona č. 180/1995 Z. z. Dôvodne tiež konštatoval, že vo veci boli splnené všetky predpoklady pre zrušenie podielového spoluvlastníctva autoritatívnym rozhodnutím súdu, nakoľko k dohode o vyporiadaní medzi spoluvlastníkmi sporného pozemku nedošlo. Vzhľadom na výšku spoluvlastníckeho podielu žalovanej tak správne prichádzal do úvahy predovšetkým druhý spôsob vyporiadania spoločnej veci a to jej prikázanie za primeranú náhradu jednému alebo viacerým spoluvlastníkom, k čomu smerovali aj vyjadrenia žalobcov 1/ a 2/ produkované v konaní pred súdom prvej inštancie. Z priebehu samotného konania a z obsahu žalovanou vznášaných námietok bolo možné dospieť tiež k záveru, že všeobecná cena dotknutých nehnuteľností medzi stranami sporná nie je, resp. že hodnota spoluvlastníckeho podielu žalovanej bola preukázaná z potvrdenia realitnej kancelárie z 01.03.2021 predloženého žalobcami 1/ a 2/, ktoré žalovaná v cele priebehu celého konania nenamietala.

24. Je tiež zrejmé, že súd prvej inštancie vo svojich úvahách prihliadol na výšku spoluvlastníckeho podielu žalobcov 1/ a 2/ ako aj žalovanej a rešpektoval kritériá vyplývajúce buď priamo z § 142 ods. 1 OZ a nepriamo aj z účelu a zmyslu tohto ustanovenia. Pokiaľ súd prvej inštancie dospel k záveru, že toto hľadisko favorizuje žalobcov 1/ a 2/, bol jeho záver primeraný skutkovým zisteniam, ktoré vyplývajú zo spisu. Neobstojí tak námietka odvolateľky, že súd prvej inštancie predčasne a nesprávne vyhodnotil otázku vlastníckeho práva žalobcov 1/ a 2/ k predmetnej nehnuteľnosti, ktorý podľa nej nadobudli vlastnícke právo k spornej parcele v rozpore so zákonom, z dôvodu, ktorého považovala Osvedčenie o vydržaní I. XX/XX, I. XXXX/XX, I. XXXX/XX zo dňa 23.02.2021 za neplatné. Správny je tiež záver súdu prvej inštancie o aktívnej vecnej legitímácii žalobcov 1/ a 2/ na podanie predmetnej žaloby o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, nakoľko skutočnosť, že sú účastníkmi právneho vzťahu vyplývajúceho zo spoluvlastníctva bola osvedčená práve listom vlastníctva č. XXX vedeným pre okres Snina, obec D. H., k.ú. D. H..

25. Odvolací súd konštatuje, že žalovaná neuviedla vo svojom odvolaní žiadnu takú relevantnú skutočnosť, ktorá by svedčila o naplnení niektorého z ňou obsahovo uplatnených odvolacích dôvodov, resp. ktorá by bola spôsobilá privodiť zmenu alebo zrušenie napadnutého rozsudku. Súd prvej inštancie preto vo veci správne rozhodol, keď napadnutým výrokom I. rozsudku rozhodol o zrušení podielového spoluvlastníctva sporových strán k spornej nehnuteľnosti a jej prikázaní v celosti do bezpodielového spoluvlastníctva žalobcov 1/ a 2/ a súčasne napadnutým výrokom II. rozsudku žalobcov 1/ a 2/ zaviazal spoločne a nerozdielne vyplatiť žalovanej náhradu za prikázanie spoluvlastníckeho podielu v sume 2,04 eur, v lehote 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

26. Vecne správnym výrokom I. a II. vo veci samej zodpovedá aj výrok III. o náhrade trov konania, vychádzajúci z aplikácie § 255 ods. 1 CSP a skutočnosti, že žaloba žalobcov 1/ a 2/ o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva bola úspešná, a to aj pokiaľ ide o spôsob jeho vyporiadania, ktorého sa žalobcovia 1/ a 2/ domáhali už v samotnej žalobe. Podľa ustálenej súdnej praxe (por. Cpj 8/1972) pri rozhodovaní o náhrade trov je podľa ustanovení § 142 a § 143 O.s.p. (teraz § 255 CSP) smerodajný úspech v konaní. Ak súd vyhovel návrhu a zrušil spoluvlastníctvo spôsobom, ktorý bol navrhovaný, najmä ak sa žalovaná strana bránila alebo neúspešne navrhovala iný spôsob vyporiadania, niet v zásade prekážok, aby súd použil ustanovenie § 142 ods. 1 O.s.p. (dnes § 255 ods. 1 CSP) a aby žalobcoví priznal plnú náhradu trov konania. V tomto kontexte možno poukázať aj na Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 138/2022 z 23. júna 2022, v zmysle ktorého rozhodnutie, podľa ktorého žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania v spore o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva vychádzajúce z predpokladu, že v obdobných sporoch spravidla každý zo spoluvlastníkov si svoje náklady sporu znáša sám je mimo rámca úpravy v § 255 CSP a zakladá prípadné porušenie základného práva dotknutej sporovej strany na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Žalovaná v podanom odvolaní obsahovo nenamietala nesprávne právne posúdenie súdu prvej inštancie pokiaľ ide o jeho rozhodnutia o trovách konania, resp. takýto odvolací dôvod voči tomuto výroku napadnutému rozsudku neuplatnila, preto s ohľadom na viazanosť odvolacími dôvodmi odvolací súd dospel k názoru o vecnej správnosti napadnutého rozsudku aj pokiaľ ide o jeho výrok III.

27. Podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku strany sporu, ktorá ju nastolila. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty strán (porovnaj napríklad rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, II. ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu irelevantnú argumentáciu žalovanej zachádzajúcu do nadbytočných podrobností, nespôsobilú už privodiť úspech odvolaniu, preto odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

28. Na základe vyššie uvedeného preto odvolací súd v zmysle § 387 ods. 1 a 2 CSP rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

29. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 1 CSP, v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP, v zmysle ktorých majú úspešní žalobcovia 1/ a 2/ voči neúspešnej žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Odvolací súd súčasne konštatuje, že v priebehu odvolacieho konania z okolností prípadu nevyvstali žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by odvolací súd nemal žalobcom v 1/ a 2/ voči žalovanej priznať nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výške tohto nároku, ako aj o výške nároku na náhradu prvoinštančných trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením v lehote 60 dní od právoplatnosti obidvoch rozsudkov (§ 262 ods. 2 CSP).

30. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného

predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolaťel musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).